

Neuvonta

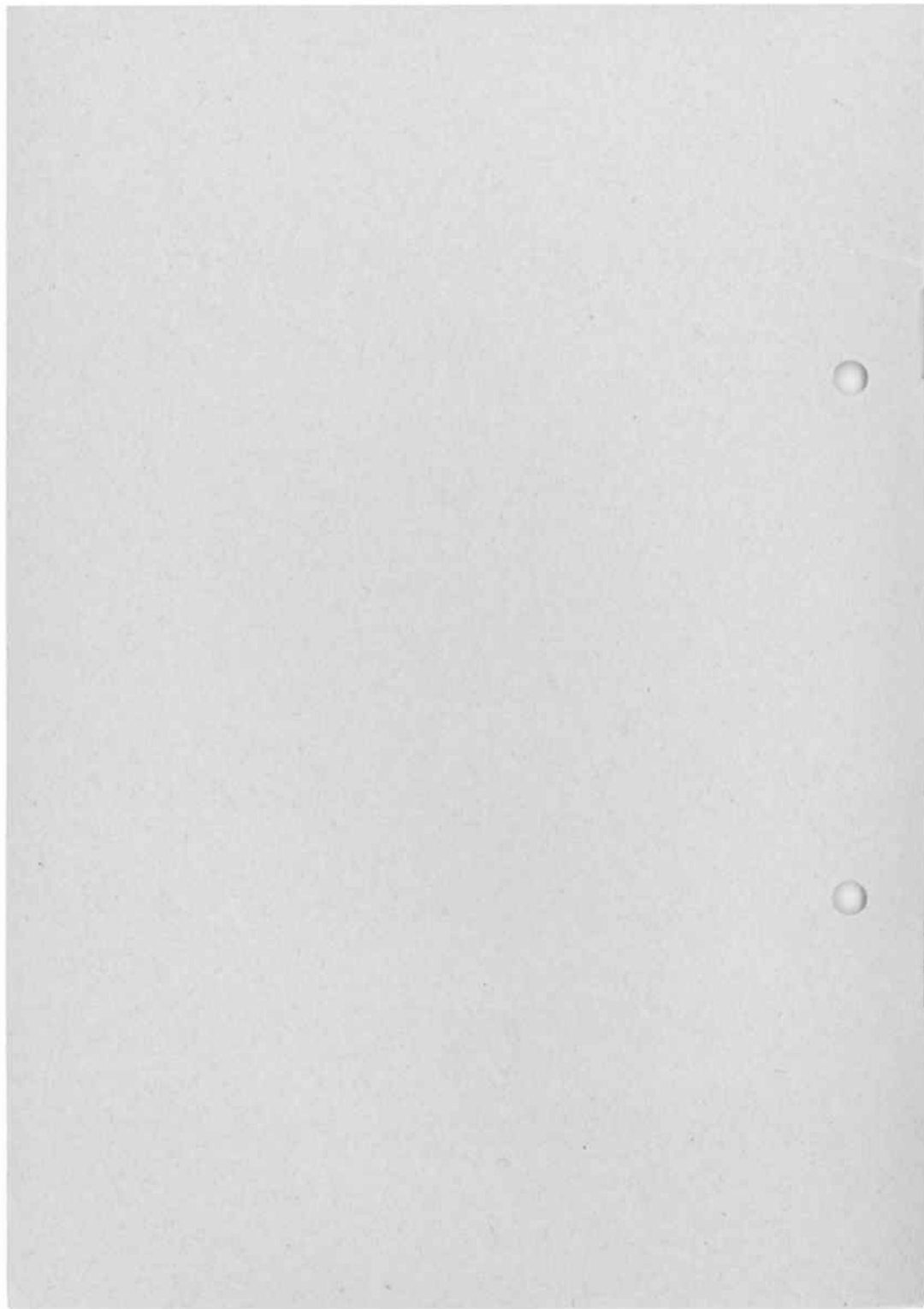
OSUUSLIKE IMATRA

i.l.

Vuonna 1941

JOHTOKUNNAN KERTOMUS
39. TOIMINTAVUODELTA

OSUUSLIIKE IMATRA i.l.

VUONNA

1941

JOHTOKUNNAN KERTOMUS
39. TOIMINTAVUODELTA

1. TALOUDELLINEN KEHITYS V. 1941.

Suurvaltain sodan jatkumisesta huolimatta maamme taloudellinen kehitys kevätpuolella vuotta kävi elpymisen ja jälleenrakentamisen merkeissä. Mutta kesäkuun 26. päivänä maamme uudelleen joutui puolustussotaan, jota jatkui koko loppuvuoden.

Vuoden alkupuolella oli myös suurvaltasodassa rauhallinen vaihe, jolloin taisteluja käytiin vain Kreikassa ja Pohjois-Afrikassa ilmasodan jatkuessa Kanaalin rannalla. Huhtikuussa leimahti Balkanilla sota, joka johti Jugoslavian ja Kreikan kukistumiseen. Kesäkuun alussa englantilaiset hyökkäsivät Ranskan mandaattialueelle Syyriaan, joka kukistui. Kesäkuun 22. päivänä alkoi sitten suursodan toinen vaihe Saksan hyökätessä Neuvostoliittoon, johon sotaan ennenpitkää useimmat manner-Euroopan valtiot, mm. Suomi, yhtyivät. Tällöin Englanti puolestaan liittolaisineen julisti sodan näille maille, mm. Suomelle. Suhteiden kiristyttyä Yhdysvaltojen ja Japanin välillä Japani 7. päivänä joulukuuta julisti sodan Yhdysvalloille ja Englannille, joten suurvaltasota vuoden lopussa laajeni maailmansodaksi.

Suomen sota Neuvostoliittoa vastaan kehittyi suotuisasti. Elokuun 16. päivänä vallattiin Sortavala ja saman kuun 30. päivänä Viipuri. Syyskuun alussa oli koko luovutettu Karjala vallattu takaisin, ja taistelu jatkui neuvostovenäläisiä tukikohtia vastaan Itä-Karjalassa, jolloin Äänislinna vallattiin lokakuun 1. päivänä. Joulukuun 6. päivänä venäläiset jättivät myös Hangon.

Uusi sota merkitsi maamme tuotannollisen työn ankaraa supistamista työvoiman ja raaka-aineiden puutteen vuoksi. Samaten se merkitsi elintarvikkeiden niukkenemistä entisestäänkin. Tähän vaikutti osaltaan Petsamon »henkireijän» tukkeutuminen vähän ennen toisen puolustussoitamme alkamista.

Vuoden 1941, kuten edellisenkin vuoden sato muodostui erittäin epäsuotuisaksi ankaran kuivuuden sekä epäedullisten korjuuolosuhteiden vuoksi. Suoritettujen laskelmien mukaan vuoden viljasato oli vain n. 70 %, heinäsato n. 60 % ja perunasato n. 60 % normaalista. Teollisuustuotanto kärsi raaka-aineiden ja työvoiman puutetta. Ulkomaankaup-

pa muodostui häiriöistä huolimatta verraten vilkkaaksi. Kokonaiskauppavaihto siviilitavarain osalta kohosi vuotta aikaisemmasta 62 %, jolloin kuitenkin on otettava huomioon tapahtunut voimakas hintojen nousu. Tuontivoittoisuus kohosi edellisestä huonosta vuodesta kaksinkertaiseksi eli 4,6 miljardiin markkaan. Säännöstely sekä erityisesti tavarain puute ovat vaikuttaneet kotimaankauppaan supistavasti. Hintojen nousua on koetettu ehkäistä yhä tehostetummin toimenpitein mm. säännöstelyä laajentamalla ja siirtämällä aikaisemman hintalautakunnan tehtävät erikoiselle hintaneuvostolle. Tästä huolimatta hintatasoa ei ole voitu pitää muuttumattomana osaksi tuotantokustannusten kallistumisesta, osaksi ulkomaisten tavarain hintain noususta johtuen. Elinkustannukset kohosivat vuoden kuluessa 14,5 % ollen indeksin nousu sodan edellisestä tasosta 50 %. Työväen palkkataso ei ole kohonnut likikään vastaavasti nousun ollessa vain 25—35 %. Hintaneuvoston päätöksen mukaan työpalkkoja on lupa korottaa korkeintaan 2/3 elinkustannusten noususta. Valtion velka, joka ennen suursodan puhkeamista oli noin 4 miljardia, on nyt noussut 27 miljardiin markkaan ja setelistö vastaavasti 2,2 miljardista 7,3 miljardiin markkaan. Valtio on pyrkinyt lisäämään käyttövarojaan ja estämään inflaation kehitystä korottamalla veroja ja laskemalla liikkeeseen obligatiolainoja.

Rajan läheisyydestä huolimatta elettiin Vuoksenlaakssossakin vuoden alkupuolella vilkkaan työn ja toiminnan aikaa. Teollisuuslaitokset olivat täydessä käynnissä ja kesän maatalouskamppailuun valmistauduttiin suurella innolla. Työmarkkinoita olivat osaltaan vilkastuttamassa suuret puolustuslaitoksen rakennustyöt. Kesäkuussa alkanut sota kuitenkin aiheutti väestönsiirron, joten teollisuuslaitosten toiminta keskeytyi, samoin kuin lupaavasti alkanut maatalouskamppailukin jäi kesken. Kun pellot jäivät hoitamatta, jäi sato alueellamme vieläkin huonommaksi kuin muualla maassa. Elintarviketilanne on jatkuvasti ollut erittäin kireä.

Myös liikkeellemme oli kulunut vuosi vaiherikasta aikaa. Vuoden alkupuoli meni voimakkaan nousun merkeissä. Niinpä huhtikuun myynti nousi lähes 6 miljoonaan markkaan ja toukokuun liikevaihdoksi voitiin merkitä yli 6 miljoonaa. Kuudenkymmenen miljoonan vuosimyynti näytti

jo olevan saavutettavissa. Sota kuitenkin sekoitti kaikki laskelmat. Suurin osa toimipaikoista joutui vihollisen tulen ulottuville, joten niiden toiminta oli noin kahdeksi kuukaudeksi keskeytettävä. Tavaroiden kuljetus ja toimihenkilökysymys ovat usein tuottaneet voittamattomalta näyttäviä vaikeuksia, koska sekä kuljetusvälineet että kaikki asekuntoiset miehet joutuivat maanpuolustustehtäviin. Ilmapommitukset ja kranaattituli uhkasivat tuhota mm. uuden ja arvokkaan keskuskiinteistömme.

Liikkeellämme oli kuitenkin onnea. Vauriot jäivät veraten vähäisiksi rajoittuen yhden myymälärakennuksen tuhoutumiseen ja lasivahinkoihin. Toiminnan osittainen keskeytys ja evakuoinnin aikana tapahtuneet tavaroiden katoamiset ja pilaantumiset tietysti aiheuttivat tuntuja taloudellisia menetyksiä, mutta ne eivät kuitenkaan pysyneet ratkaisevasti vaikuttamaan viime vuoden tulokseen, puhumattakaan liikkeemme taloudellisen aseman horjuttamisesta.

Asiakaspalvelumme ei edelläkuvatuissa olosuhteissa tietystikään ole voinut olla sellaista, mihin hyvinä aikoina on totuttu. Vaikeudet ovat kuitenkin olleet sikäli suuret, ettei parempaan ole ollut mahdollisuuksia, vaikka hyvää tahtoa ei olekaan puuttunut. Toivokaamme, ettei se aika enää ole kaukana, jolloin voidaan palata entisiin toimintatapoihin, vieläpä niitä parantaakin. — Siirrymme nyt yksityiskohtaisemmin tarkastelemaan liikkeemme kuluneen vuoden toimintaa ja kehitystä.

2. JÄSENISTÖ.

Poikkeuksellisista oloista huolimatta jatkui alueemme kuluttajaväestön järjestäytyminen normaaliin tapaan. Uusia jäseniä liittyi 553, joista oli Enson Osuusliikkeestä siirtyneitä 149 ja loput liikkeemme entiseltä alueelta. Osuuskunnasta erosi 250 jäsentä. Eronneista oli paikkakunnalta muuttaneita 111, sodassa kaatuneita 49, muuten kuolleita 75 sekä muista syistä eronneita 15. Lisäykseksi jäi 303 ja jäsenmäärä oli vuoden päättyessä 5738.

Ammattinsa ja yhteiskunnallisen asemansa mukaan ryhmiteltynä jakautuu jäsenistö seuraavasti:

	Naisia	Miehiä	Yht.	%
I. Tilallisia	117	592	709	12,36
II. Torppareita ja niitä vastaavia	53	93	146	2,55
III. Maanviljelystyöväkeä	36	70	106	1,85
IV. Virkamiehiä ja suurliikk. harjoittajia	31	89	120	2,09
V. Pikkuliikkeen harjoittajia sekä liike- ja konttoriapulaisia	114	168	282	4,91
VI. Teollisuustyöväkeä	644	2052	2696	46,98
VII. Muuta työväkeä	304	848	1152	20,07
VIII. Vapaiden ammattien harjoittajia ..	54	150	204	3,55
IX. Muita	163	97	260	4,54
X. Ryhmäjäseniä	—	—	63	1,10
Yhteensä	1516	4159	5738	100,00

Jäsenistä on miehiä 72,48 %, naisia 26,42 % ja yhteisöjä 1,1 %. Maksettu osuuspääoma oli vuoden päättyessä 570.693: 86 eli 99: 45 jäsentä kohti.

3. TOIMIPAIKAT.

Kuluneen vuoden keväällä suunniteltiin myymälän avaamista Jääsen Räikkölään. Huoneisto sitä varten oli jo vuokrattuna, mutta sota keskeytti avaamistoimenpiteet. Sodan vuoksi olivat suljettuina keskusmyymälän rauta-osasto 28/6—26/8, siirtomaatavaraosasto 28/6—25/8, kangasosasto 23/6—1/9, jalkineosasto 21/6—4/9, pukuosasto 21/6—1/9, kemikalio-osasto 28/6—3/9, kukkaosasto 19/6—9/9, hotelli ja ravintolat 28/6—25/8, ruokatavaraosasto n:o 1 26/6—23/8, myymälä n:o 1 Tainionkoski 21/6—8/9, myymälä n:o 2 Niskalampi 28/6—4/7, n:o 4 Rasila 28/7—12/8, n:o 5 Vuoksenniska 28/6—4/7, n:o 6 Siitola 28/6—2/9, n:o 7 Korvenkylä 21/6—22/8, n:o 10 Jakola 28/6—4/11, n:o 11 Asemäki 27/6—5/9, n:o 12 Immola 19/6—13/8, n:o 17 Rautionkylä 28/6—22/8, n:o 18 Rajapatsas 26/6—26/8, n:o 19 Virasoja 28/6—12/9 ja n:o 20 Karhumäki 28/6—8/9. Myös maatilan työväki evakuoitiin useiden viikkojen ajaksi.

Toiminta jatkui keskeytyksittä leipomossa, virvoitusjuomatehtaassa, keskusvarastossa, konttorissa — osa konttoria oli siirrettynä Keuruulle — sekä Suon, Honkalahden, Pulpin, Utulan, Jänhiälän, Virtutjoen, Anolan ja Rautjärven myymälöissä, joista viimeksimainittu kuitenkin oli useita viikkoja siirrettynä tilapäishuoneistoon kokonaan

toiseen kylään, koska sotilasviranomaiset tarvitsivat myymälä- ja varastohuoneita sotavankileiriksi. Edellä olevasta luettelosta havaitaan, että mm. Suon, Niskalammin ja Vuoksenniskan myymälät olivat auki koko ajan muutaman päivän keskeytystä lukuunottamatta. Nämä olivatkin ainoat kaupat, jotka varsinaisessa Vuoksenlaaksossa vaarankin hetkellä toimivat. Esim. is-joukkojen muonituksen kannalta niillä oli varsin tärkeä merkitys.

Vuoksenniskan apumyymälää, joka myös suljettiin sota-toimien alkaessa, ei ole toistaiseksi uudelleen avattu, koska sen huoneisto oli varsin puutteellinen. Lähitulevaisuudessa sen alueelle on saatava oma kiinteistö, johon voidaan perustaa täydellisempi myymälä.

Jakolan myymälärakennus paloi heinäkuun alkupäivinä vihollisen tykkitulen sytyttämänä. Myymälä sijoitettiin toistaiseksi samalla tontilla olevaan asuinrakennukseen, jossa se avattiin marraskuun 4. päivänä, kuten edellä on jo mainittu.

Enson ja Jääskén valtauksen tapahduttua liikkeemme sai viranomaisilta ja keskusjärjestöiltä kehoituksen ryhtyä toimenpiteisiin myymälöiden avaamiseksi takaisinvaltatulle alueelle. Kun asiasta vielä oli neuvoteltu paikkakunnalla olevien ent. Enson Osuusliikkeen hallintoelinten jäsenten kanssa, ryhdyttiin asiaa järjestämään ja monenlaisista hankaluuksista huolimatta voitiin ensimmäinen myymälä avata Enson Kiurulassa jo syyskuun 10. päivänä eli samaan aikaan kun varsinaista siirtoväkeä alkoi paikkakunnalle saapua. Hanskilla avattiin myymälä 3. päivänä lokakuuta ja Jääskén kirkolla 8. päivänä marraskuuta. Enson Onnellassa saatiin auki II luokan ravintola joulukuun 22. päivänä. Kuluvan vuoden maaliskuussa on lisäksi avattu myymälät Onnelaan ja Kuidulle ja viimeksimainitulle paikkakunnalle myös ruokala, joten tätä kirjoitettaessa on liikkeellämme valtakuntaan palautetulla sotilashallinto-alueella 5 ruoka- ja sekatavaramyymälää ja kaksi ruokala. Kaikki ne on pyritty huoneistojensa ja sisustuksensa puolesta saattamaan mahdollisimman hyvään kuntoon. Uusien toimipaikkojen myynti on tavarapuutteista huolimatta kehittynyt varsin huomattavaksi. Tarkoituksena on kaikin käytettävissä olevin mahdollisuuksin jatkaa valtakunnan yhteyteen palautetun alueen jälleenrakentamista kuluttajain palvelun alalla.

Liikkeellämme oli vuoden päättyessä seuraavat 42 kirjainpidollisesti itsenäistä toimipaikkaa:

Keskusmyymälä, Imatra:	Perustamis- vuosi:
Siirtomaatavaraosasto	1907
Rauta- ja taloustarvikeosasto	1940
Kemikallio-osasto	1940
Kukkaosasto	1940
Kangas- ja lyhyttavaraosasto	1926
Jalkineosasto	1940
Pukuosasto	1935
I ja II luokan ravintolat ja hotelli	1940
Ruokatavaraosasto n:o 1	1922
Ruokatavaraosasto n:o 2, Tainionkoski, Niskalampi	1924
» » 3, » Suo	1933
» » 4, Vuoksenniska	1941

Sekatavaramyymälät:

N:o 1, Tainionkoski, torin varsi	1902
» 2, » Niskalampi	1909
» 3, » Suo	1924
» 4, Rasila	1920
» 5, Vuoksenniska	1920
» 6, Itä-Siitola	1908
» 7, Korvenkylä	1914
» 8, Honkalahti	1919
» 9, Pulp	1920
» 10, Jakola	1940
» 11, Tainionkoski, Asemäki	1928
» 12, Immola	1929
» 13, Utula	1930
» 14, Jänhiälä	1932
» 15, Virmutjoki	1934
» 16, Anola	1934
» 17, Rautionkylä	1935
» 18, Rajapatsas	1935
» 19, Virasoja	1937
» 20, Tainionkoski, Karhumäki	1937
» 21, Rautjärvi	1938
» 22, Kiurula	1941
» 23, Hanski	1941
» 24, Jääski	1941

Ravintola n:o 2, Enso	1941
Konttori, Imatra	1902
Leipomo, Imatra	1925
Vesitehdas, Imatra	1925
Maatila, Korvenkylä	1915
Keskusvarasto, Imatra.	

Myymlöissä n:o 6, 7, 8, 9, 11, 17, 18, 19, 20 ja 23 on sekatavaramyymälöiden kanssa samassa tilissä toimivat ruokatavaraosastot.

4. LIIKEVAIHTO.

Vuoden 1940 syksyllä alkanut liikevaihdon suotuista kehitys jatkui viime vuoden alkupuoliskolla entistäänkin voimakkaampana. Sodan vuoksi jäivät kesäkuukausien myynnit vähäisiksi eikä syyskausikaan tavaroiden puutteen, liikenne- ym. hankaluuksien vuoksi jaksanut kohota kevätkauden tasolle. Kaikesta huolimatta saavutettiin kertomusvuotena kuitenkin uusi vuosimyyntiennätys. Liikevaihto nimittäin oli 48.610.985: 80, jossa oli lisäystä vuoden 1940 ennätysmyyntiin verrattuna 3.605.567: 30 eli 8,01 %. Olosuhteet huomioonottaen voitaneen tulosta pitää tyydyttävänä.

Myynti kuukausittain:

Tammikuu	4.195.260: 25	+	1.520.632: 55	=	56,85 %
Helmikuu	3.763.167: 75	+	1.321.250: 95	=	54,11 »
Maaliskuu	4.434.439: 95	+	1.631.247: 60	=	58,18 »
Huhtikuu	5.835.089: 80	+	1.536.886: 50	=	35,76 »
Toukokuu	6.310.057: 65	+	2.053.635: 32	=	48,26 »
Kesäkuu	3.451.428: 80	—	67.520: 75	=	1,92 »
Heinäkuu	1.447.241: 95	—	2.081.584: 35	=	58,99 »
Elokuu	2.097.925: —	—	1.650.495: 20	=	44,03 »
Syyskuu	4.610.080: 90	+	796.680: 25	=	20,89 »
Lokakuu	4.453.418: —	+	241.131: 25	=	5,72 »
Marraskuu	3.670.842: 35	—	539.511: 90	=	12,82 »
Joulukuu	4.342.033: 40	—	1.152.362: 95	=	20,97 »
Yhteensä	48.610.985: 80	+	3.605.567: 30	=	8,01 %

Eri kuntien osalle liikevaihto jakautui seuraavan aselman mukaisesti:

Kunta	Myynti mk	+ tai —	
		mk	0/0
Ruokolahti	40.319 356: 80	+ 3.035 473: 20	8,14
Joutseno	6.031.657: 80	— 423.306: 65	6,14
Jääski	1.487.108: 05	+ 904.149: 20	155,10
Rautjärvi	772.863: 15	+ 89.251: 55	13,06
Yhteensä	48 610.985: 80	+ 3,605 567: 30	8,01

Keskimääräinen myynti osuuskunnan jäsentä kohti oli 8471 mk eli 191 mk enemmän kuin v. 1940. Ostomerkkejä palauttivat jäsenet ja ei-jäsenet yhteensä 29.383.474 markan arvosta.

5. OMA TUOTANTO.

Leipomo.

Leipomon toiminnalle oli kulunut vuosi epäedullinen. Jo edellisen vuoden lopulla oli tuotteiden luku kansanhuoltoministeriön toimesta supistettu muutamiin harvoihin laatuihin. Kuluneen vuoden syksyllä kiellettiin vehnäleivän valmistus kokonaan. Raaka-ainepulan vuoksi oli myös tavallisen ruokaleivän valmistusta aika-ajoittain rajoitettava. Tuotteiden menekkiä pienensi kesäkuukausina väestönsiirto sekä valmistusta häytti muutamien viikkojen aikana se, että leipomo jouduttiin, leipomorakennuksen saatua vihollisen kranaatista täysosuman, siirtämään joksikin aikaa korvenkyläläisiin maalaistaloihin. Kaikesta tästä seurasi, että leipomon tuotanto nettohinnoin oli vain 1.595.318: 18 eli 1.098.011: 72 ja 40,77 % pienempi kuin v. 1940. Joka tapauksessa kohosi tuotanto kuitenkin lähes vuoden 1939 tasolle, jolloin se oli 1,7 milj. mk.

Tuotannon arvo kuukausittain:

Tammikuu		205.278: 55	+	15.861: 80	=	8,38 %
Helmikuu		138.836: 75	—	59.652: 75	=	30,05 »
Maaliskuu		141.007: 52	—	244.112: 08	=	63,38 »
Huhtikuu		133.715: 84	—	264.098: 91	=	66,39 »
Toukokuu		165.040: 27	—	94.189: 28	=	36,33 »
Kesäkuu		99.654: 30	—	22.203: 30	=	18,22 »
Heinäkuu		50.084: 75	—	122.877: 20	=	71,50 »

Elokuu	92.972: 15 —	85.232: 05 =	47,82 »
Syyskuu	247.162: 10 +	79.489: 05 =	47,40 »
Lokakuu	114.988: 20 —	79.301: 80 =	40,81 »
Marraskuu	113.469: 20 —	84.713: 25 =	42,74 »
Joulukuu	93.008: 55 —	136.981: 95 =	59,56 »

Yhteensä 1.595.218: 18 — 1.098.011: 72 = 40,77 %

Tuotteet, joista oli ruokaleipää 68,89 % ja kahvileipää 31,01 %, myytiin kaikki omissa toimipaikoissa. Hinnat on koko vuoden pidetty jonkin verran kansanhuoltoministeriön määräämiä rajahintoja alhaisempina. Valmistaiden laatu ei ole pysynyt yhtä tasaisesti hyvänä kuin ennen, koska saadut jauhot ovat toisinaan olleen heikohkoja.

Leipomon työnjohtajana toimii herra Frans Virtanen.

Virvoitusjuomatehdas.

Kuuman kesän sekä maitopulan vuoksi kasvoi virvoitusjuomatehtaan tuotteiden kysyntä varsin huomattavasti. Tavallisten virvoitusjuomien ohella kohosi myös luonnon- ja keinomehujen valmistus erittäin suureksi. Tuotannon nettoarvo veroineen oli 1.005.136: 80 osoittaen lisäystä vuoden 1940 tuotantoon verrattuna 434.692: 69 eli 76,2 %. Tehdas toimi täydellä teholla myös kesä—elokuun aikana. Tuotteet myytiin silloin pääasiassa lottakanttiineihin ja niihin verrattaviin laitoksiin.

Tuotannon arvo eri kuukausina oli seuraava:

Tammikuu	39.181: 60 +	18.734: 70 =	91,62 %
Helmikuu	52.883: 10 +	30.284: 60 =	134,01 »
Maaliskuu	44.370: 90 —	988: 60 =	2,18 »
Huhtikuu	61.224: 50 —	13.269: 25 =	17,81 »
Toukokuu	110.068: 35 +	27.266: 95 =	32,93 »
Kesäkuu	77.695: 20 —	15.107: 51 =	16,28 »
Heinäkuu	156.827: 95 +	73.904: 15 =	89,12 »
Elokuu	124.780: 40 +	108.580: 90 =	670,20 »
Syyskuu	79.394: 70 +	64.033: 70 =	416,86 »
Lokakuu	50.814: 70 +	29.737: 50 =	141,09 »
Marraskuu	96.793: 55 +	77.924: 90 =	412,98 »
Joulukuu	111.101: 85 +	81.085: 85 =	270,14 »

Yhteensä 1.005.136: 80 + 434.692: 69 = 76,20 %

Tuotteista myytiin omien toimipaikkojen kautta 99 %

ja toisille osuuskaupoille 1 %. Tehtaan työnjohtajana toimii herra Anton Korhonen.

Maatila.

Maatilan tuotannon arvo oli 244.101: 71 eli 86.610: 06 suurempi kuin edellisenä vuotena. Lisäys johtuu pääasiassa hintojen kohoamisesta. Tilalla oli keväällä hyvä sikalan-alku, mutta siat määrättiin evakuoitavaksi ja evakkomat-kalla oli kaikki yli 30 sikaa ravinnon puutteen vuoksi teurastettava. Tarkoituksena oli myös ryhtyä suuremmassa mitassa viljelemään keittiö- ja juurikasveja ja sitä varten otettiin tilalle puutarhuri, joka jo laittoi kasvimaat kuntoon ja suoritti kylvöt, mutta evakuointiaikana maat olivat hoitamatta ja sato jäi merkityksettömäksi. Molemmilla aloilla on tarkoitus tänä keväänä yrittää uudelleen.

6. TAVARAIN HANKINTA.

Tavaramarkkinat ovat jo vuodesta 1939 alkaen olleet kireät, mutta käynnissä olevan toisen puolustussotamme aikana ne ovat muodostuneet erittäin vaikeiksi. Kaikki tärkeimmät tarvikkeet on säännöstelty, mutta siitä huolimatta tuottaa korttiannostenkin edellyttämien määrien saanti usein ylivoimaisia vaikeuksia. Huono sato ja varsin rajoitetut tuontimahdollisuudet sekä se, että entiset varastot on kulutettu loppuun, on syynä nykyiseen niukkuuteen. Oman liikkeemme osalta on hankintoja lisäksi haitannut työvoiman vähyys.

Tavarain puuttuminen myymälöistä on usein asiakkaiden taholta antanut aihetta varsin ankaraan liikkeemme arvosteluun. Asia on kuitenkin siten, että nykyisessä tilanteessa ei mikään liike voi tehdä asiakkaidensa hyväksi kovin paljon enempää kuin toinenkaan. Niukkuus on yleistä koko maassa, joskin se suurissa asutuskeskuksissa pyrkii suuren kulutuksen vuoksi olemaan selvemmin havaittavissa kuin pienillä sisämaan paikkakunnilla. Sotatila liikennevaikeuksineen pahentaa tilannetta erikoisesti itä-Suomen osalta. On kuitenkin todettava, että kuluttajaväestö yleensä on maltillisesti suhtautunut tilanteeseen ja osoittanut myös omaa liikettään kohtaan ymmärtämystä sen vaikeuksissa.

Kaikki ne tavarat, joita omalta kaupalliselta keskusjärjestöltä OTK:lta on ollut saatavissa, on ostettu siltä. Myös

muilta, tukkuliikkeiltä on ostettu tavaraa sikäli kuin sitä kansanhuoltoministeriön määräämiin hintoihin on ollut saatavissa. Keinottelijoilta, joita tällaisina aikoina aina ilmaantuu, ei ole ostoja tehty, koska siten olisi jouduttu rikkomaan annettuja hintamääräyksiä. Ne maalaistuotteet, joita omalta alueelta on ollut saatavissa, on ostettu suoraan tuottajilta. Tarjonta on kuitenkin ollut paljon pienempi kuin aikaisempina vuosina. Syynä siihen on karjakannan pienenemisen ja heikon sadon lisäksi se, että alkuvuodesta käynnissä olleet puolustuslaitoksen työmaat keräsivät suurimman osan alueeltamme saatavissa olleesta lihasta, maidosta ym. tuotteista. Loppupuolella vuotta taas ovat tuottajat entistä suuremmassa määrin myyneet tuotteensa suoraan kuluttajille.

Ostot jakautuivat eri myyjien kesken seuraavasti:

	mk	%
Osuustukkukaupalta	26.438.102: 26	70,36
Yksityisiltä tukkuliikkeiltä	6.777.944: 55	18,04
Maalaistuotteita suoraan tuottajilta	3.651.387: 73	9,72
KK:n jäsenosuuskaupoilta	460.402: 49	1,22
KK:n myyntiosastolta	246.790: 45	0,66
Yhteensä	37.574.677: 48	100,00

Osuustoiminnallisia tuotteita hankittiin allamainittujen rahamäärien arvosta:

OTK:n Helsingin myllyltä	2.120.885: —
» kahvipaahtimosta	1.131.736. —
» lihanjalostustehtaasta	370.972: —
» margariinitehtaasta	222.050: —
» teknokemiallisesta tehtaasta	257.450: —
» tulitikkutehtaasta	300.665: —
» vaatehtimoista	1.567.986: —
Omasta leipomosta	1.595.218: —
» virvoitusjuomatehtaasta	1.005.136: —
Omalta maatilalta	244.101: —
Yhteensä	8.816.199: —

Yllämainitut hankinnat tekevät 18,13 % liikevaihdosta ja 1536 mk jokaista osuuskunnan jäsentä kohti, joten ne näin poikkeusaikanakin muodostavat varsin huomattavan osan välitettyjen tavaroiden kokonaismäärästä.

Tavararyhmittäin jakautuivat ostot alla olevan laskelman mukaisesti:

	mk	%
I. Ravinto- ja nautintoaineita ...	25.976.436: —	69,13
II. Taloustavaroita	1.432.581: —	3,82
III. Lyhyttavaroita	521.528: —	1,39
IV. Rautatavaroita ja rakennustarvikkeita	3.826.406: —	10,18
V. Kankaita, pukimia ym. teollisuustuotteita	3.811.547: —	10,14
VI. Jalkineita, nahkaa ja valjaita	2.006.179: —	5,34
Yhteensä	37.574.677: —	100,00

Tavaravarastojen arvo oli tilinpäätöksen aikana 4.479.722: 14.

7. SÄÄSTÖKASSALIIKE.

Säästäväisysharrastus jäsenistömme keskuudessa on edelleenkin kasvamassa. Sitä osoittaa säästökassamme toiminnan vilkkaus. Kesäkuukausien tapahtumat tietysti lamauttivat kassan toiminnan tilapäisesti, mutta syksystä alkaen on talletuskanta jatkuvasti kasvanut. Sodan alkaessa suhtautuivat tallettajat tilanteeseen erittäin rauhallisesti, joten mitään talletustennostopaniikkia ei syntynyt.

Talletuskanta vuoden alussa	10.811.900: 30
Talletettu vuoden kuluessa	3.765.195: —
Korkoja liitetty pääomiin	425.410: 56
Yhteensä	15.002.505: 86
Talletuksia maksettu takaisin	3.438.388: 71
Talletuskanta 31/12 -41	11.564.117: 15
Talletuskannan lisäys v. 1941	752.216: 85 = 6,96 %

Säästökassatapahtumat kuukausittain:

		Talletettu		Nostettu		lis. tai väh.
		erässä	mk	erässä	mk	
Tammikuu	312	439.575: —	185	272.017: 91	167.557: 09	
Helmikuu	154	193.226: —	97	197.846: 21	4.620: 21	
Maaliskuu	189	317.208: —	132	233.321: 48	83.886: 52	

Huhtikuu		166	309.322:—	149	237.072: 95 +	72.249: 05
Toukokuu		145	332.441:—	408	836.881: 50 —	504.440: 50
Kesäkuu		68	189.524:—	891	835.377: 43 —	645.853: 43
Heinäkuu		1	5.500:—	18	23.778: 74 —	18.278: 74
Elokuu		4	52.000:—	20	38.600: — +	13.400: —
Syyskuu		172	529.781:—	61	134.007: 01 +	395.773: 99
Lokakuu		197	565.542:—	102	220.128: 76 +	345.413: 24
Marraskuu		158	482.258:—	107	156.127: 01 +	326.130: 99
Joulukuu		146	348.818:—	136	253.229: 71 +	95.588: 29
Yhteensä		1.712	3.765.195:—	2.306	3.438.388: 71 +	326.806: 29

Talletustilien luku v. 1941 alussa 3.435.

Uusia tilejä avattu v. 1941 251.

Entisiä tilejä lopetettu v. 1941 181.

Tilien luku 31/12 -41 3.505, lisäys 70.

Talletukset keskimäärin tiliä kohti 3.299: 32, lisäys v. 1941 151: 76.

Talletuskorko oli koko vuoden 4 % ja liitettiin pääomiin puolivuositain. Säästökassareservi oli vuoden päättyessä 12 % talletuskannasta.

8. KIINTEISTÖT.

Kertomusvuotta varten oli laadittu ja hyväksytty laajahko kiinteistöjen rakennus- ja korjaussuunnitelma, mikä kuitenkin sodan vuoksi jäi pääosiltaan toteuttamatta. Edellisenä vuotena keskeneräiseksi jäänyt Virasojan myymälärakennus valmistui helmikuussa ja toukokuulla alettiin Korvenkylän myymälää varten rakentaa uutta taloa, mutta sota keskeytti rakennustyöt perustusvaiheessa. Enson valtauksen jälkeen oli kaikki huomio keskitettävä valtatulla alueella olevien kiinteistöjen saattamiseksi siihen kuntoon, että toiminta niissä voitiin aloittaa. Enimmän työtä on vaatinut Onnelassa olevan palaneen kivitalon alakerran kunnostaminen ravintolaksi ja myymäläksi. Käytettävissämme olevat rakennusmiehet ovat edelleenkin vallatun alueen kiinteistöjä ja kalustoja kunnostamassa. Sinne onkin toistaiseksi valtaosa tämän alan toiminnasta kohdistettava, koska Ensoon ja sen ympäristöön palaavan väestön on saatava riittävästi ja kunnollisia ostopaikkoja. Sen ohella on tietysti pyrittävä mahdollisuuksien mukaan huolehtimaan myös entisten toimipaikkojen kunnostami-

sesta. M.m. Korvenkylän myymälärakennuksen työtä on heti kevään tullen jatkettava.

Enson alueen kiinteistöjä lukuunottamatta osuuskunnallamme oli vuoden päättyessä 32 omaa kiinteistöä, joiden kirjanpitoarvo poiston jälkeen on 11.400.000: —. Vuok-
rahuoneistoissa toimii kolme myymälää.

9. KALUSTOT.

Uusien myymäläkalustojen hankinta rajoittui Virasojan myymälän kalustamiseen. Enson alueelle perustettuihin myymälöihin saatiin kalustot entisistä kunnostamalla ja toisista myymälöistä siirtämällä. Jakolan väliaikaiseen myymälään tehtiin kalusto entisestä Imatran myymälän kalustosta.

Kalustojen kirjanpitoarvoksi jäi poiston jälkeen 1.000.000 markkaa.

10. VAKUUTUKSET JA HUOLTOTOIMINTA.

Hautausvakuutus.

Liikkeen kustantamassa 500 markan suuruudessa haudausvakuutuksessa oli v. 1941 3.359 osuuskunnan jäsentä, lisäys edell. vuoteen verrattuna 260. Vakuutettujen keskuudessa sattui 124 kuolemantapausta, joista sotakuolemantapauksia 49 ja muita 75. Vakuutussummina suoritettiin vakuutettujen omaisille 62.000 markkaa. Vakuutusmaksuja meni 38.488: 90.

Ryhmähenkivakuutus.

Kaikilla määrätty ehdot täyttäneillä toimihenkilöillä on Kansa-yhtiössä liikkeen kustantama 5.000 markan ryhmähenkivakuutus. Vakuutettuja oli kertomusvuonna 129 ja kuolemantapauksia sattui yksi. Vakuutusmaksuina suoritettiin 5.510 markkaa.

Eläkevakuutus.

Toimihenkilöille on Eläkelaitos Tuessa otettu eläkevakuutus vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalta. Vakuutettuja oli 74. Osan maksuista suorittaa liike ja osan toimihenkilöt itse. Liikkeen maksuosuus oli kuluneena vuotena 33.365: 50. Eläkkeellä ei toistaiseksi ole ketään.

Tapaturmavakuutus.

Kaikki osuuskunnan palveluksessa olevat ovat lain määräämässä tapaturmavakuutuksessa. Mainittavampia tapaturmia ei sattunut.

Liikennevakuutus.

Autot ovat pakollisessa liikennevakuutuksessa. Siviilivaurioita ei autoille sattunut.

Palovakuutukset.

Kiinteistöt, kalustot ja tavaravarastot ovat käyvistä arvoistaan palovakuutetut Kansa-yhtiössä. Metsät ovat vakuutetut Kullervo- ja Pohjola-yhtiöissä.

11. VALISTUSTYÖ.

Kuluneena vuotena ei poikkeustilanteen vuoksi voitu järjestää tavanomaisia valistusjuhlia. N.M.-toimintakin rajoittui ompelu- ja ruuanlaittokurssien järjestämiseen, joita maaliskuun aikana pidettiin yhteensä kuudet. Kursseilla oli opettajana kotitalousneuvoja Aira Vappula KKn valistusosastolta. Osanottajina oli yhteensä 216 perheenemäntää ja tyttäitä, eli se määrä, mikä kursseille voitiin sijoittaakin. Kuluttajain Lehti tilattiin entiseen tapaan jäsenistölle. Levikki oli 5.048 vuosikertaa eli 759 vsk. enemmän kuin edellisenä vuotena. Omia sivuja julkaistiin kolme.

Osuusliike-lehti tilattiin liikkeen kustannuksella kaikkiin toimipaikkoihin sekä hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsenille sekä Työtoveri-niminen ammattilehti toimihenkilöille sekä johtokunnan jäsenille.

Nuoremmat toimihenkilöt jatkoivat kevätkaudella edellisenä syksynä alkamaansa Taitava Myyjä-kirjaan perustuvaa ammattiopiskelua. Useat suorittivat myös KKn kirjeellisiä kursseja. Syyskaudella oli valistus- ja opiskelutyö kokonaan keskeytyksissä.

12. EDUSTUS.

Osuuskuntamme on jäsenenä edistysmielisissä osuuskaupallisissa keskusjärjestöissä Kulutusosuuskuntien Keskusliitossa (KK), Osuustukkukaupassa r.l. (OTK), Vakuumusyhtiö Kansassa ja Eläkelaitos Tuessa sekä kuuluu Karjalan Osuuskauppaliittoon.

KKn edustajakokouksessa oli liikkeemme äänivaltaisena edustajana A. J. Salminen varamiehenään Heikki Myllys, OTKn vuosikokouksessa Arvid Helén, varalla Toivo Nokelainen, Kansa-yhtiöiden ja Eläkelaitos Tuen vuosikokouksissa Niilo Saari, varalla August Heino sekä Karjalan Osuuskauppaliiton kokouksessa A. J. Salminen, varalla Arvid Gerdt. Paikallisten yhtymien kokouksissa ovat osuuskuntaa edustaneet hallintoneuvoston valitsevat henkilöt.

13. KESKUSJÄRJESTÖT.

Seuraavassa selostetaan keskusjärjestöjen kuluneen vuoden toimintaa ja saavutuksia:

Sota-aika sekä siitä johtunut tavarankäytön sekä työvoiman puute kuin myös kuljetusvaikeudet ovat suuresti haitanneet edistysmielisten osuuskauppallisten järjestöjen toimintaa.

Osuusliikkeet.

Vuoden 1941 päättyessä oli edistysmielisiä osuusliikkeitä yhteensä 127. Vastaava luku edellisellä vuonna oli 119, joten lisäys on 8, joista 2 osuusliikettä on uutta ja 6, jotka ovat sijainneet vallatulla alueella, ovat alkaneet toimintansa uudelleen. Vuoden päättyessä oli osuusliikkeiden jäsenmäärä 336.551, josta lisäystä oli 18.515, mikä osoittaa, että osuusliikkeet huonosta ajasta huolimatta ovat voineet palvella ostajia ja siten saada uusia jäseniä. Myymälöitä oli yhteensä 2.487, jossa lisäystä 157, ja ruokaloita ja kahviloita 269, jossa lisäystä 68.

Säännöstelystä ja tavarankäytöstä huolimatta osuusliikkeiden liikevaihto nousi 3.047.166.286 markkaan, jossa lisäys oli 338.053.412 markkaa eli 12,5 %. Tällöin on kuitenkin otettava huomioon vieläkin suurempi hintojen nousu, joten myyntimäärän voi katsoa alentuneen n. 30 %.

Säästökassojen talletuskanta oli vuoden päättyessä 348.546.716 mk, jossa lisäystä oli 7.685.562 mk. Vastakirjoja oli vuoden lopussa 146.334, jossa lisäystä 1.182.

Kulutusosuuskuntien Keskusliitto.

Epänormaali olot ovat vaikuttaneet häiritsevästi myös osuusliikkeiden aatteellisen keskusjärjestön Kulutusosuuskuntien Keskusliiton toimintaan. Huomattava osa

miespuolisista toimihenkilöistä sekä toimistosta että tuotantolaitoksista joutui sotapalvelukseen, joten havaittavissa oli työvoiman puutetta. Huomattavin on työvoiman puute ollut rakennus- ja asunto-osastolla sekä tuotantolaitoksissa. Valistustoiminta on rauhanaikaiseen verrattuna huomattavasti supistunut. KKn liikevaihto oli 43.714.311: 87, jossa lisäystä oli 4.642.995 mk eli 11,5 %. Tuotantolaitosten yhteinen tuotantoarvo oli 15.896.004 mk ja oli se 2.116.015 mk eli 13,3 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Näitäkin numeroita arvosteltaessa on hintojen nousu otettava huomioon.

Osuustukkukauppa r.l.

Osuustukkukaupan r.l. liikevaihto oli v. 1941 mk 1.613.320.877. Liikevaihdon lisäys edelliseen vuoteen verrattuna oli 215,7 milj. markkaa eli 14,8 %.

OTKn omista tuotantolaitoksista lähetettyjä tuotteita laskutettiin mk 289.921.300 arvosta. Lisäys edelliseen vuoteen verrattuna oli 3,0 milj. mk eli 1,1 %.

Eri tuotantolaitosten kehitys oli seuraavanlainen:

Kahvipaahtimo lähetti viime vuonna 2.484.716 kg paahdettua kahvia ja kahvinkorviketta. Edellisenä vuonna oli paahtimon lähettämän kahvin ja korvikkeen määrä 3.393.862 kg, joten vähennys viime vuonna oli 909.146 kg eli 26,8 %. Lähetetyn kahvin ja korvikkeen raha-arvo oli 67,5 milj. mk ja oli siinä vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 23,1 %.

Helsingin myllystä lähetettiin viime vuonna 10.857.465 kg erilaisia vehnävalmisteita, 11.642.184 kg ruistuotteita, 1.143.650 kg kaurahiutaleita, 78.310 kg ohravalmisteita ja 3.717.860 kg erilaisia rehuja eli yhteensä 27.439.469 kg, raha-arvoltaan 106,8 milj. mk. Edellisenä vuonna oli yhteismäärä 25.188.199 kg ja raha-arvo 95,2 milj. mk.

Margariinitehtaalta lähetettiin 1.525.977 kg margariinia, raha-arvoltaan 26,1 milj. markkaa. Edellisenä vuonna lähetettiin margariinia 1.025.440 kg ja oli lähetetyn määrän raha-arvo 18,3 milj. markkaa.

Pukimon valmisteiden viime vuonna toimitetun määrän raha-arvo oli 23,4 milj. markkaa. Lisäys edellisestä vuodesta oli 12,8 %.

Neulomosta toimitettujen valmisteiden raha-arvo oli 16,7 milj. mk, johon sisältyvät myös valtiolle toimitetut äitiysavustuspakkaukset. Edellisenä vuonna oli toimitusten raha-arvo 15,2 milj. markkaa.

Naisten pukimo lähetti vuoden kuluessa valmisteitansa kauppaan 1,3 milj. mk:n arvosta. Edellisenä vuonna oli vastaava määrä 1,0 milj. markkaa.

Vuodevaatetehtaan valmisteita lähetettiin 4,1 milj. markan arvosta. Määrässä oli vähennystä edellisestä vuodesta 25,7 prosenttia.

Teknokemiallisesta tehtaasta lähetettyjen tuotteiden raha-arvo oli 14,7 milj. markkaa, edellisenä vuotena 11,3 milj. markkaa.

Tulitikkutehdas lähetti 39.226 laatikkoa à 1.000 rasiaa tulitikkuja. Tuotannon raha-arvo oli 18,3 milj. mk. Edellisenä vuonna tehdas lähetti tulitikkuja 33.112 laatikkoa, raha-arvoltaan 12,9 milj. markkaa.

Lihanjalostustehtaat lähettivät viime vuonna valmisteitansa 11,1 milj. markan arvosta. Edellisenä vuonna lähetettyjen valmisteiden raha-arvo oli 12,2 milj. markkaa, joten vähennys oli 9,1 %.

Osuustoiminnalliset vakuutuslaitokset.

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiö Kansan toiminta kehittyi vuoden 1941 alkupuoliskolla ripeästi. Uusien vakuutusten hankinta oli erittäin tuloksellista ja vakuutusten voimassapysyminen parempaa kuin koskaan aikaisemmin. Maamme jouduttua jälleen sotaan kesäkuun lopussa keskeyttivät henkivakuutusyhtiöt toistaiseksi uusien henkivakuutusten myöntämisen, ryhtyen niitä uudelleen myöntämään vasta marraskuun alussa. Uusien henkivakuutusten hankinta nousi vuoden 1941 aikana 98,6 milj. markkaan, lisääntyen edellisestä vuodesta 32 milj. markalla. Vakuutettujen kuolleisuus nousi sotakuolemantapausten vuoksi suureksi. Sensijaan jäi vakuutusten keskeytyminen muista syistä vähäiseksi. Henkivakuutuskanta kasvoi kuuneen vuoden aikana yli 40 milj. markalla, nousten vuoden lopussa yli 1.290 milj. markan.

Keskinäisen Palo- ja Tapaturmavakuutusyhtiö Kansan palovakuutusosaston suoraan hankkimien palovakuutusten kanta oli vuoden 1941 päättyessä 3.776,3 milj. mk. Lisäys edellisestä vuodesta on 592 milj. mk. Tähän lisäykseen,

joka on suurin yhtiön koko toiminta-ajalta, on tärkeältä osaltaan vaikuttanut erikoisesti kiinteistöjen arvonnousta johtunut vakuutussummien tarkistus. Palovahinkoja sattui kuluneen vuoden aikana 188, eli 2 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Palokorvausten määrä sensijaan kasvoi yli 1 milj. markalla edellisestä vuodesta, johtuen tämä kahden osuusliikkeen osalle sattuneista suurpaloista.

Yhtiön tapaturma- ja autovakuutusosastojen toiminta on poikkeuksellisiin olosuhteisiin katsoen ollut tyydyttävää.

Eläkelaitos Tuen vakuutettujen luku lisääntyi vuoden 1941 aikana 395:llä, nousten 4.285:een. Vakuutettujen vuotuinen eläkesumma kasvoi 4,3 milj. markalla, nousten 37 milj. markkaan.

Vakuutuslaitosten hallussa olevat vakuutettujen säästöönpanot ja laitosten omat rahastot nousivat vuoden 1941 päättyessä yhteensä yli 370 milj. markan.

14. OSUUSKUNNAN HALLINTO.

Jäsenten edustajisto.

Ylintä päätäntävaltaa osuuskunnassamme käyttää 30-henkinen jäsenten edustajisto, johon kuuluvat vuosiksi 1937—42 valittuina:

Taavi Väänänen, Tainionkoski,
 Elisa Karttunen, Tainionkoski,
 Antti Hämäläinen, Tainionkoski,
 Ida Lappalainen, Tainionkoski,
 Matti Martikka, Joutseno, Pulp,
 Aino Mannari, Joutseno, Pulp,
 Oiva Herranen, Joutseno, Pulp,
 Heikki Mikkonen, Joutseno, Honkalahti,
 Väinö Liutu, Joutseno,
 Albin Tast, Imatra,
 Lauri Monola, Vuoksenniska,
 Antti Myllys, Vuoksenniska,
 Eero Talvi, Itä-Siitola,
 August Heino, Rasila,
 Taavetti Keskinen, Joutseno, Anola ja

vuosiksi 1940—45 valittuina:

Antti Temonen, Joutseno, Honkalahti,
 Yrjö Mustonen, Joutseno, Honkalahti,
 Väinö Hokka, Joutseno, Honkalahti,
 Kaarlo Soini, Joutseno, Pulp,

Niilo Saari, Joutseno, Pulp,
 Arvid Gerdt, Joutseno, Pulp,
 Esa Markkanen, Tainionkoski,
 Frans Nikolai Vilkman, Tainionkoski,
 Fanni Heinonen, Tainionkoski,
 Aino Lievonon, Tainionkoski,
 Olga Paakki, Itä-Siitola,
 Matti Lampinen, Korvenkylä,
 Toivo Sandelin, Rasila,
 Juho Kakkola, Joutseno, Anola, ja
 Matti Suikkanen, Vuoksenniska.

Edustajiston varsinainen kevätkokous pidettiin 20. päivänä huhtikuuta. Puheenjohtajina toimivat A. J. Salmi-nen ja Arvid Gerdt sekä sihteerinä Arvi Rikkonen. Syyskokous oli 19. päivänä lokakuuta. Puhetta johtivat samat kuin kevätkokouksessa, pöytäkirjan kirjoitti Orvo Rainio. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 17 asiaa.

Hallintoneuvosto.

Hallintoneuvostoon kuuluivat:	Toimikausi
työmies Nikolai Vilkman Tainionkoskelta	1939—1941
työmies Juho Temonen Tainionkoskelta	»
postinkantaja Vilho Korhonen Korvenkylästä	»
maanviljelijä Isak Salonen Virmutjoelta	»
kirvesmies Yrjö Heimonen Itä-Siitolasta	»
muurari A. J. Salminen Tainionkoskelta	1940—1942
sukeltaja Emil Tani Imatralta	»
työmies Pekka Kämäräinen Honkalahdesta	»
työmies Antti Maunu Pulpilta	»
maanvilj. August Kokko Rautionkylästä	»
kansaned. Toivo Nokelainen Vuoksenniskalta	1941—1943
tehtailija August Heino Rasilasta	»
maalärimestari Rikhard Nurminen Ensosta	»
työmies E. A. Seppänen Tainionkoskelta	»

Hallintoneuvosto piti kolme kokousta, joissa käsiteltiin 44 asiaa. Puheenjohtajana toimi A. J. Salminen, varapuheenjohtajana Juho Temonen ja sihteerinä Arvi Rikkonen ja Väinö Hinkkanen.

Johtokunta.

Johtokunnan muodostivat toimitusjohtaja O. Saukkonen puheenjohtajana, seppä Arvid Helén Imatralta vara-

puheenjohtajana sekä muina jäseninä maalarimestari Otto Koski Imatralta, yliasentaja Einar Kanerva Imatralta, kirkkoesimies Juho Forsman Tainionkoskelta ja talollinen Heikki Myllys Vuoksenniskalta. Sihteereinä toimivat tarkastajat Arvi Rikkinen ja Väinö Hinkkanen. Johtokunnan kokouksiin on osallistunut myös hallintoneuvoston puheenjohtaja.

Johtokunta piti vuoden kuluessa 16 kokousta, joissa käsiteltiin 163 asiaa. Kesä-, heinä- ja elokuulla ei kokouksia voitu pitää. Tänä aikana päättivät asioista paikkakunnalla olleet johtokunnan jäsenet Kanerva ja Saukkonen yhdessä hallintoneuvoston puheenjohtajan kanssa.

Maatilan hoitotoimikunta.

Maatilan hoitotoimikuntaan kuuluivat Arvid Helén, Einar Kanerva, E. Naatus ja A. Pellinen. Toimikunta on päättänyt maatilan juoksevista asioista ja tehnyt sen hoitoa koskevia esityksiä johtokunnalle.

N.M.-keskustoimikunta.

Toimikunnan jäseninä olivat Eva Anttila, Augusta Kujala, Marianna Forsman, Aune Kananen ja Arvi Rikkinen.

Myyväläneuvostot.

Myyväläneuvostoihin kuuluivat allamainitut henkilöt. Puheenjohtajien nimet on mainittu ensimmäisinä:

Keskusmyymälä, Imatra: Emil Tani, Kalle Vesterinen, Esa Kääpä, Eva Anttila, Einar Laitinen ja Antti Pirinen.

N:o 1, Tainionkoski: Nikolai Vilkmán, E. Kantoluoto, L. Happonen ja Fanni Heinonen.

N:o 2, Niskalampi: Juho Temonen, Antti Hämäläinen, V. Myyrä ja J. Puhjo.

N:o 3, Suo: A. J. Salminen, Aino Lievonen, K. Matilainen ja Augusta Kujala.

N:o 4, Rasila: August Heino, Toivo Sandelin, Vilho Aalto ja Antti Peltonen.

N:o 5, Vuoksenniska: Toivo Nokelainen, A. Liimatainen, T. Ijäs, Armas Pohjalainen ja Matti Suikkanen.

N:o 6, Itä-Siitola: Yrjö Heimonen, Edvard Miikki, Väinö Kallio ja Hilma Pietikäinen.

N:o 7, Korvenkylä: Vilho Korhonen, Matti Lampinen, Antti Pellinen ja Emil Hämäläinen.

N:o 8, Honkalahti: Pekka Kämäräinen, Vilho Barck, Väinö Hokka, A. Temonen ja Hilda Sallinen.

N:o 9, Pulp: Antti Maunu, Juho Riikonen, Oiva Herranen, Olga Laitinen ja Hj. Lehtinen.

N:o 10, Jakola: Toivo Jakonen, Simo Jakonen, Emil Hienonen ja Juho Vertanen.

N:o 11, Asemäki: E. A. Seppänen, Juho Forsman, Albin Koponen ja Matti Vuori.

N:o 12, Immola: Toivo Rautio, Hulda Suomalainen, Juho Nuutinen ja Aaro Rossi.

N:o 13, Utula: Tuomas Tiilikainen, Pietari Piiparinen, Juho Hammarén ja Nestori Leskinen.

N:o 14, Jänhiälä: Matti Matikainen, Jalmari Tuuha ja Juho Pellinen.

N:o 15, Virtutjoki: Isak Salonen, R. Laamanen ja Jenny Friiari.

N:o 16, Anola: Ilmari Rantala, Taavetti Keskinen, Uuno Nevalainen ja Toivo Mäkiä.

N:o 17, Rautionkylä: August Kokko, L. Monola, J. Kuoron ja Alina Pesonen.

N:o 18, Rajapatsas: Oskari Pulliainen, Matti Parkkinen ja Kalle Kettunen.

N:o 19, Virasoja: Heikki Myllys, V. Partanen ja J. Simura.

N:o 20, Karhumäki: Esa Markkanen, P. Jouhki, Edit Lappalainen, H. Uusimäki ja Juho Matikka.

N:o 21, Rautjärvi: Armas Vento, Adam Hoffrén ja Oskar Nevalainen.

Uusien toimipaikkojen tarkkailijoina ovat toimineet:

N:o 22 ja Ravintola n:o 2, Enso: Rikhard Nurminen.

N:o 23, Hanski: A. Anttilainen.

N:o 24, Jääski: Väinö Ahtiainen, Otto Pesonen ja V. Nokelainen.

Myymäläneuvostot ovat pitäneet vuoden kuluessa 143 kokousta. Sodan vuoksi oli niidenkin toiminta kesäkuukaudesta kokonaan keskeytyksissä.

15. TARKKAILU.

Tulojen ja menojen kuukausitarkkailusta ovat hallintoneuvoston puolesta huolehtineet A. J. Salminen ja E. A. Seppänen sekä johtokunnan puolesta Arvid Helén ja Juho Forsman. Säästökassan toimintaa on tarkastanut OTKn

Säästökassaosasto. Kuluneen vuoden tilientarkastuksen toimittivat maaliskuun 24—25 päivinä KKn edustajina tarkastajat T. J. Puumalainen ja Eino Honkanen sekä paikallisina tarkastajina maisteri Urho Räsänen ja taloudenhoitaja Matti Vuori. Tarkastajilla ei ollut asiain hoidon johdosta muistuttamista.

Myymäläin tarkastuksesta ja valvonnasta sekä henkilökunnan neuvonnasta pitivät huolta myymäläneuvostojen lisäksi myymäläintarkastajat.

16. HENKILÖKUNTA.

Toimihenkilökysmys muodostui kuluneena vuotena varsin vaikeaksi. Kesäkuun 10 päivän tienoilla joutui henkilökunnasta yli 60 miestä eli n. 80 % miespuolisista toimihenkilöistä sotatoimiin. Suurinta osaa toimipaikoista ovat joutuneet hoitamaan vajavaisen kouluutuksen saaneet henkilöt, jotka, vaikka ovatkin yrittäneet parhaansa, eivät tietysti vastaa kyseellisiin tehtäviin kouluutettuja henkilöitä. Työ on kuitenkin neuvonut tekijöitensä, joten myymälät on voitu pitää auki ja tärkeimmät tehtävät aina ovat tulleet suoritetuiksi.

Toimihenkilöistämme ovat tässä sodassa joutuneet uhraamaan henkensä

remonttimies Uno Jakonen,
varastoapulainen Aarne Jurvanen ja
myymäläapulainen Kaarlo Kuparinen.

Uno Jakonen työskenteli liikkeemme vakinaisena remonttimiehenä useita vuosia ja opittiin tuntemaan taitavana ja työteliäänä ammattimiehenä sekä reiluna työtoverina.

Jurvanen ja Kuparinen tulivat liikkeemme palvelukseen vasta viime keväänä päästyään juuri asevelvollisuuttaan suorittamasta. Lyhyeksi jääneenä toimiaikanaan he osoittautuivat reippaiksi ja kehityskykyisiksi nuorukaiksiksi.

Sotaan osallistuneista toimihenkilöistä on 12 haavoittunut. Asepalveluksessa oleville on maksettu palkkaa hallintoneuvoston määräämien perusteiden mukaan.

Osuuskunnan palveluksessa oli vuoden päättyessä 260 henkilöä. Toimialoitain jakautui henkilökunta seuraavasti:

	Naisia	Miehiä	Yht.	V. 1940	+ lis. — väh.
Konttori	6	3	9	10	— 1
Sekatavaramyymälät ..	60	27	87	71	+ 16
Muut myymälät	23	8	31	42	— 11
Varasto ja kuljetus	1	13	14	15	— 1
Ravintolat ja hotelli ..	94	5	99	79	+ 20
Tuotantolaitokset	8	7	15	18	— 3
Muut ammatit	2	3	5	8	— 3
Yhteensä	194	66	260	243	+ 17

Yllä oleviin lukuihin sisältyvät myös asepalveluksessa olevat henkilöt.

Henkilökunnan palkkauskysymystä hoidettiin toimittamalla kolme yleistä palkankorotusta, joissa vuoden 1940 kesäkuun lopussa voimassa olleisiin palkkoihin alempi-palkkaiset saivat 20 ja korkeampipalkkaiset yhteensä 10—15 % korotuksen. Kuluvana vuotena toimeenpannun korotuksen jälkeen palkat ovat vuoden 1940 puolivälistä nousseet 30—40 %.

Hallintoelinten ja henkilökunnan välillä vallitsi kaikissa asioissa hyvä yhteisymmärrys.

17. AVUSTUSTOIMINTA.

Avustusluontoisiin tarkoituksiin käytettiin kuluneena vuotena yhteensä 234.521: 50. Tästä meni sotaväessä olevien toimihenkilöiden palkkaukseen 213.326: 50, palstaviljelysavustuksiin 11.595: — ja lahjoituksina yleishyödyllisiin tarkoituksiin 9.600: —.

19. VEROT.

Erilaisia veroja maksettiin allamainitut määrät:

Kunnanveroja	67.634: 45
Kirkollisveroja	3.651: 50
Valtion tulo- ja omaisuusveroa	320.502: 25
Suhdanneveroa	72.640: —
Omaisuudenluovutusveroa	1.300.950: —
Liikevaihtoveroa	1.396.319: —
Virvoitusjuomien valmisteveroa	182.757: 55
Yhteensä	3.344.454: 75

Edustajiston päätöksen mukaisesti suoritettiin omaisuudenluovutusvero kokonaan heti ensimmäisessä kanossa. Varat otettiin käyttörahastosta.

19. LIIKETULOKSET.

Sodan tuottamista häiriöistä huolimatta muodostui taloudellinen tulos yhtä hyväksi kuin edellisenäkin vuotena. Tulokseen vaikutti edullisesti alkuvuoden toiminnan tehokkuus. Ylijäämä ennen poistoja oli 2.267.065: 23 eli 4,66 % liikevaihdosta. Poistoihin käytettiin 636.655: 79, joten nettoylijäämäksi jäi 1.630.409: 44 eli 3,35 % liikevaihdosta. V. 1940 ylijäämä oli 1.550.643: 72 eli 3,45 %.

Ylijäämäpalautusta johtokunta ehdottaa maksettavaksi 3 % mukaan palautetuista ostomerkeistä.

20. TALOUDELLINEN ASEMA.

Liikkeemme taloudellinen asema ja maksuvalmius on edelleenkin pysynyt hyvänä. Omat varat ylijäämä mukaan laskettuna olivat tilinpäätöksen aikana 7.177.960: 63 eli 481.487: 94 pienemmät kuin vuotta aikaisemmin. Vähennys johtuu omaisuudenluovutusveron suorituksesta. Kiinteistöjen ja kalustojen arvosta on 82 % rahoitettu omilla varoilla ja pitkäaikaisella luotolla. Etukäsisuorituksina oli OTK:hon vuoden vaihteessa talletettuna 4.184.000 markkaa.

21. LOPPUSANAT.

Varsinaisen kertomuksemme tähän päättyessä pyydämme kiittää osuuskuntamme jäsenistöä ja muita asiakkaita siitä luottamuksesta, jota liikkeemme ja sen henkilökunta kuluneena vaikeana vuotenakin on saanut osakseen. Samalla kiitämme henkilökuntaa kaikesta uhrautuvaisuudesta ja uutteruudesta, jolla se on velvollisuutensa hankalimmissakin olosuhteissa täyttänyt. Jäsenistön, hallintoelinten ja henkilökunnan hyvän yhteistyön summana voidaan saavutettuja kauniita tuloksia pitää.

Kuluva vuosi tulee ehkä monissa suhteissa olemaan vielä vaikeampi edeltäjäänsä. Kuitenkin uskomme, että liikkeemme yhteisin ponnistuksin ja vankan asemansa turvin senkin kunnialla kestää. Ehkäpä jo piankin koko kansamme osalta pahimmat vaikeudet on voitettu ja valoisampi aika koittaa.

22. TILIN- Omaisuus-

Varat:

Käteisiä varoja ja lyhytaikaisia sijoituksia:

Rahaa kassassa	127.741: 75	
» pankeissa	532.534: 80	
Osakkeita, osuuksia ja obligatioita	654.432: —	
— poisto	100: —	654.332: —
Saatavat tavarain myyjiltä	4.184.821: 17	5.499.429: 72

Vaihtuvaa omaisuutta:

Tavaravarastoja	4.479.722: 14
-----------------------	---------------

Pitkäaikaisia sijoituksia:

Kiinteistöjä	11.811.172: 08	
— poisto	411.172: 08	11.400.000: —
Kalustoja	1.225.383: 71	
— poisto	225.383: 71	1.000.000: — 12.400.000: —
		<u>mk 22.379.151: 86</u>

Tulostase

Tulot:

Myynnin ja tuotannon bruttoylijäämä	7.285.759: 24
Muut tulot	204.923: 75

mk 7.490.682: 99

PÄÄTÖS.

tase 31/12 1941.

V e l a t:**Lyhytaikaisia velkoja:**

Tilivelkoja	637.074: 08	
Säästökassatalletuksia	11.564.117: 15	12.201.191: 23

Omia varoja ja pitkäaikaisia lainoja:

Kiinnelaina	3.000.000: —	
Osuuspääoma	570.693: 86	
Vararahasto	4.636.360: 93	
Käyttörahassto	143.702: 75	
Muut rahastot	196.793: 65	
Ylijäämä v. 1941	1.630.409: 44	7.177.960: 63 10.177.960: 63

 mk 22.379.151: 86

1/1—31/12 1941.

M e n o t:

Palkat	2.670.995: —
Korot	292.820: 36
Vuokrat	29.282: —
Lämpö-, valo- ja puhdistuskulut	618.865: 70
Posti- ja puhelinkulut	71.011: 25
Kaluston korjaukset	87.289: 79
Verot	464.428: 20
Eläkevakuutusmaksut	98.030: —
Vakuutus- ja huoltomenot	440.033: 48
Hallinto- ja tarkkailumenot	39.741: 60
Mainoskulut	46.930: 95
Konttoritarvikkeet ja painotyöt	37.295: 60
Jakamattomat kustannukset	99.885: 92
Kiinteistökorjaukset	227.007: 91
Poistot	636.655: 79
Nettoylijäämä	1.630.409: 44
	mk 7.490.682: 99

23. YLIJÄÄMÄNKÄYTTÖEHDOTUS.

Nettoylijäämästä, joka on 1.630.409: 44, on sääntöjen 11. §:n mukaan siirrettävä

vararahastoon 25 %	407.602: 36
käyttörahastoon 10 %	163.040: 94
Rahastoihin yhteensä	<u>570.643: 30</u>

Jäännöksen 1.059.766: 14 ehdotamme käytettäväksi seuraavasti:

osuuspääoman korkoihin 6 % mukaan	32.000: —
ylijäämän palautusrahastoon	855.766: 14
vuoden 1941 veroihin	172.000: —
Yhteensä	<u>1.059.766: 14</u>

Ylijäämänpalautusta ehdotamme maksettavaksi 3 % mukaan määräaikana palautetuista vuoden 1941 ostolipuista. Myös ei-jäsenet pääsevät samansuuruisesta ylijäämänpalautuksesta osallisiksi ehdolla, että viimeistään sitä periessään liittyvät osuuskunnan jäseneksi. Samalla ehdotamme, että ylijäämänpalautus ja osuuskorot suoritetaisiin saajan valinnan mukaan rahana tai tavarina.

Jos ehdotuksemme hyväksytään, tulevat osuuskunnan omat varat olemaan:

Osuuspääoma	570.693: 86
Vararahasto	5.043.963: 29
Käyttörahasto	306.743: 69
Hallintoneuvoston käyttörahasto	24.619: 95
Johtokunnan käyttörahasto	20.000: —
Muut rahastot	120.000: —
Yhteensä	<u>6.086.020: 79</u>

Imatralla 4. päivänä maaliskuuta 1942.

JOHTOKUNTA:

Arvid Helén.

Juho Forsman.

H. Myllys.

O. Saukkonen.

Otto Koski.

Einar Kanerva.

V. Hinkkanen
(sihteeri).

24. TILINTARKASTUSLAUSUNTO.

Osuusliike Imatran i.l. edustajiston varsinaisen kokouksen valitsemina olemme suorittaneet osuuskunnan vuoden 1941 tilien tarkastuksen. Sen perusteella esitämme seuraavaa:

1. Tilinavaus on oikea. Tilimerkinnät ovat pätevien tositteiden mukaiset.
2. Tilinpäätös on laadittu oikein ja tilinpäätösperusteet ovat täysin vakavaraiset.
3. Käteiskassa on hallintoelinten vuoden varrella toimitamissa tarkastuksissa ollut kirjojen mukainen. Tilintarkastuksen aikana laskemamme käteiskassa vastasi rahatilin saldoa.
4. Omaisuuserät vastasivat tilinpäätökseen merkittyä määrää ja ne olivat riittävästi palovakuutetut. Käyttöomaisuudesta oli tehty kohtuulliset poistot. Kiinteistön omistus- y.m. asiapaperit olivat kunnossa.
5. Velkaerät, säästökassan saldo ja osuuskunnan rahastot niihin luettuna, olivat oikein merkityt tilinpäätökseen.
6. Kirjanpito on tarkoituksenmukaisesti järjestetty sekä oikein ja huolellisesti hoidettu.
7. Osuuskunnan liike- y.m. toiminta on tilikauden aikana ollut suotuisaa. Hallinnossa ja hoidossa on noudatettu osuuskunnan ja säästökassan sääntöjen määräyksiä ja kaikin puolin hyväksyttäviä menettelytapoja.

Edellä esitetyn perusteella ja kun osuuskunnan asioita on muutenkin hoidettu poikkeuksellisten olojen asettamat vaatimukset huomioonottaen ja eri säännöstelymääräyksiä moitteettomasti seuraten, tunnollisesti ja erittäin onnistuneesti, ehdotamme,

että tilinpäätös vahvistettaisiin,

että tili- ja vastuuvuvelloisille myönnettäisiin vastuuvapaus vuodelta 1941.

Johtokunnan ylijäämäkäyttöehdotus on sääntöjen mukainen, joten puollamme sen hyväksymistä.

Imatralla maaliskuun 25. päivänä 1942.

T. J. Puumalainen.

KKn määräämä tilintarkastaja. KKn määräämä tilintarkastaja.

Eino Honkanen.

Matti Vuori.

Edustajiston valitsema
tilintarkastaja.

Urho Räsänen.

Edustajiston valitsema
tilintarkastaja.

25. HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO.

Hallintoneuvosto on tänään tarkastanut johtokunnan laatiman toimintakertomuksen ja vuoden 1941 tilinpäätöksen sekä kuullut tilintarkastuslausunnon ja jättää ne arvoisan edustajiston kokouksen käsiteltäväksi ehdottaen, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja johtokunnan ylijäämäkäyttöehdotus hyväksyttäisiin.

Imatralla 3. päivänä huhtikuuta 1942.

A. J. Salminen.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja.

V. Hinkkanen.

Sihteeri.

